HYKS Psykiatriakeskus
HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAANHOITOPIIRI
Akuutti- ja konsultaatiopsykiatrian linja
Psykiatrinen konsultaatiopoliklinikka 14.11.2016

Eduskunnan puolustusvaliokunta

Asia: HUS Psykiatrinen konsultaatiopoliklinikan kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta, tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan puolustusvaliokunnan pyynnöstä lausumme HYKS Psykiatrisen konsultaatiopoliklinikan edustajina sotilastapaturmalainsäädännön uudistamisesityksistä seuraavaa:

Yleinen kommentti

Kumpikin lakiesitys (Laki sotilastapaturman ja palvelusairauden korvaamisesta sekä laki tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä) tarkentaa ja parantaa korvausedellytyksiä, sekä laajentaa kohderyhmiä myös muun muassa siviilikriisinhallintaan, mikä sinänsä on myönteinen asia. Muutos toivottavasti madaltaa asianomaisten henkilöiden kynnystä hakeutua arvioon ja hoitoon mielenterveysongelmien perusteella. Psykiatristen häiriöiden ennustetta parantaa varhainen tunnistaminen ja hoidon aloitus, sekä viiveetön kuntoutus. Hoito- ja kuntoutustulosten kautta voidaan vähentää kohderyhmien ja heidän lähiverkostojensa inhimillistä kärsimystä, parantaa asianomaisten toiminta- ja työkykyä sekä kykyä ja tuottavuutta, ja siten lopulta säästää yhteiskunnalle koituvia kokonaiskustannuksia.

Psykiatristen arvioiden keskittäminen HYKS Psykiatrian Konsultaatiopoliklinikalle, mukaan lukien HYKS Psykiatrian Työkyvyntutkimuspoliklinikka, on eduksi arvioiden objektiivisuuden, laadun ja jatkuvuuden turvaamiseksi.

Psykiatrisen arvion keskittäminen näille HYKS Psykiatrian Erityispoliklinikoille nähdään perustelluksi, koska Konsultaatiopoliklinikka on jo perehtynyt aiemman, vuodelta 2011 olevan, kumppanuussopimuksen perusteella psykiatrisiin varusmieskonsultaatioihin ja yleisesti traumaattisten kriisien arvioon ja hoitoon. Työkyvyntutkimuspoliklinikka puolestaan on perehtynyt yleisesti työkyky- ja kuntoutusarvioiden ohella ammattitautiarvioihin. Näiden lisäksi Työkyvyntutkimuspoliklinikka on osallistunut rauhanturvaajien ammattitauti- ja kuntoutusarvioon ja Konsultaatiopoliklinikka on perehtynyt vuoden 2013 lisäturvasopimuksen perusteella kotiutuneiden rauhaturvaajien hoidon tarpeen arvioon.

Seuraavassa joitakin kommentteja lakiesityksen psykiatriaa koskeviin kohtiin:

1. Laki sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta

   8 §. *Henkinen järkytysreaktio*. Säännös vastaa pääosin työtapaturma- ja ammattitautilain 35 §:ää ja on nykyisen psykiatrisen ajattelutavan mukaista.

HUS Psykiatrian toimiala
HYKS Helsingin klinikkaryhmä
Erityispoliklinikat
PL 442
00029 HUS
Tel.+358 9 471 75473
katinka.tuisku@hus.fi
www.hus.fi

2. Laki tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä

5 §. *Tapaturman aiheuttama vian, vamman tai sairauden paheneminen*.

Erityisesti psyykkisten häiriöiden kohdalla toipuminen saattaa pitkittyä. Tällaisissa tilanteissa on hyvä, että pääsääntöisestä kuuden kuukauden enimmäiskorvausajasta voidaan poiketa.

11 §. *Psyykkinen tuki ja hoito*.

Viivästyneissä psyykkisissä reaktioissa hoitoon hakeutuminen saattaa tapahtua vasta yli vuodenkin kukuttua kotiutumisesta, joten lakimuutos on siten tervetullut. Samoin tervetullut muutos on mahdollisuus psyykkisen hoidon korvaamiseen tarvittaessa yli vuoden ajalta, jos sen tarve johtuu tämän lain mukaisesta tapaturmasta tai palvelussairaudesta.

HUS Psykiatrian konsultaatiopoliklinikalla nykyinen toimintatapa, jossa hoitoon hakeudutaan ilman lähetettä, henkilön oman yhteydenoton perusteella, on ollut toimiva ja joustava. Henkilö ei siis ole tarvinnut erillistä Valtiokonttorin myöntämää maksusitoumusta HUS Psykiatrian poliklinikalle eikä sen mahdollisesti osoittamaan hoitopaikkaan.

Katinka Tuisku
Klinikkajohtaja

Pekka Jylhä
Linjajohtaja

Erityispoliklinikat
Tukholmankatu 8F, PL 442
00029 HUS